

РОБЪРТ ШЕКЛИ
ПРАТЕНИК ОТ ЕДИН ЗЕЛЕНО-
ЖЪЛТ СВЯТ

Превод от английски: Марин Загорчев, 2013

chitanka.info

Това е разказ за борбата за спечелване на човешкото доверие, в която необходимостта от доказателства се съпоставя с вярата. Разглежда се едно твърдение, в което повечето хора са неспособни да повярват. Прочетете и ще разберете.

Едно трябва да му се признае на президента Райс — бързо вземаше решения. Когато Онг дойде на Земята, за да я предупреди, Райс му повярва. Не, че имаше някакво значение.

Всичко започна, когато бодигардът от морската пехота влезе пребледнял в Овалния кабинет.

— Какво има? — попита президентът Райс, като вдигна поглед от документите, които четеше.

— Някой иска да говори с вас.

— Много хора искат да говорят с президента на САЩ. Има ли записан час?

— Вие не разбирате, господин президент. Този тип... току-що се материализира! До един момент го нямаше и после — хоп, изникна пред мен в коридора. Не е човек, господин президент. Има два крака, но не е човек. Той е... не знам какво!

Бодигардът се разплака със сълзи.

Райс беше виждал мъже да се огъват под напрежението на отговорностите. Но какви отговорности имаше този морски пехотинец?

— Слушай, момче...

Бодигардът избърса сълзите си.

— Да, господин президент.

Гласът му трепереше, но не звучеше истерично.

— Искам да си вземеш един ден почивка — нареди Райс. — Отиди си вкъщи. Почини си. Утре ела освежен. Ако началникът ти попита, кажи му, че аз съм заповядал. Ще ми направиш ли тази услуга?

— Да, господин президент.

— Като излизаш, прати ми човека, когото си срещнал в коридора. Онзи, за когото казваш, че не прилича на човек. Не говори с него. Само му кажи, че го очаквам.

* * *

Посетителят дойде съвсем скоро. Беше висок около три метра. Носеше сребрист костюм, който блестеше, когато го погледнеш. Чертите му бяха трудни за описване. Единственото, което можеше да се каже със сигурност за него, бе, че не прилича на човек.

— Знам какво си мислите — каза той. — Мислите си, че не приличам на човек.

— Да, така е — отговори Райс.

— И сте напълно прав. Аз не съм човек. Разумно същество, да. Човек — не. Казвам се Онг и съм от Омайр, една планета в съзвездието, което вие наричате Стрелец. Омайр е зелено-жълт свят. Вярвате ли ми?

— Да, вярвам ви.

— Може ли да попитам защо?

— Предчувствие. Мисля, че ако останете и се подложите на изследване от екип наши учени, те ще установят, че сте извънземен. Тъй че, хайде да си го кажем честно. Вие сте извънземен. Приемам, че сте от зелено-жълт свят, наречен Омайр. Сега какво?

— Сигурно се питате защо съм дошъл тук сега.

— Да.

— Дошъл съм, за да ви предупредя, че вашето слънце ще избухне след около сто и петдесет земни години.

— Сигурен ли сте?

— Абсолютно сигурен.

— Защо чакахте толкова много, преди да дойдете да ни кажете?

— И ние току-що научихме. Веднага щом беше потвърдено, моят народ ме изпрати да предам тази информация на планетата ви и да ви предлага всяка помощ, на която сме способни.

— Защо избраха точно вас?

— С жребий. Можеше да се падне всеки.

— Щом казвате...

— Ето, съобщих ви новината. Кажете сега как можем да ви помогнем.

Райс се чувстваше много странно. Не знаеше защо, но наистина вярваше на пратеника. Знаеше обаче също, че вярата му няма да помогне с нищо за спасяването на човечеството. Твърдението на Онг трябваше да бъде доказано научно. Преди да се вземе каквото и да било решение, Земята щеше да бъде погълната от разширяващото се Слънце. Райс знаеше, че, ако иска да вземе някакви мерки, трябва да започне веднага.

— Някои от учените ни изказваха подобни предположения за вероятната ни гибел.

— Прави са. След около сто и петдесет години тази планета няма да бъде обитаема. Ще ми позволите ли да бъда пряк? Трябва да се махнете от тук. Всички. И трябва да започнете още сега.

— Чудесно — измърмори президентът Райс. — Само това ни липсваше.

— Какъв е проблемът?

— Малко ми е трудно да го проумея — призна Райс, като се хвана за челото. — Това е кошмар. Но трябва да действам, сякаш опасността е реална. Защото тя вероятно е реална. — Отново избърса челото си. — Да речем, че ви вярвам. Какво може да се направи?

— Ние от Омайр сме готови да ви помогнем. Ще ви дадем точни планове с инструкции как да построите космически кораби за всички земляни. После ще получите указания как да качите всички хора на корабите, без да става суматоха. Моля да разберете, че ние само се опитваме да ви помогнем, не искаме да ви налагаме нищо.

— Вярвам ви — увери го Райс и говореше искрено.

— Много работа трябва да се свърши, но вие, хората, сте не толкова малко интелигентни от нас, омайрианците — проверили сме, защото няма смисъл да си губим времето с глупаци. При сегашното ниво на техниката ви и с наше съдействие, може да се справите и да се евакуирате в близките сто години.

— Много вълнуваща перспектива — измърмори Райс.

— Очаквахме, че ще реагирате така. Вие не сте единствената планетарна цивилизация, която можем да спасим.

— Много мило от ваша страна.

— Не е проблем. Такива сме ние, омайрианците.

— Ще ви задам един въпрос, който може да ви прозвучи странно. Но това е Земята и трябва да ви го задам. Кой ще плати за всичко това?

— Ако е необходимо — отговори Онг, — ние от Омайр ще поемем разноските.

— Благодаря. Много сте любезни.

— Знаем.

— Добре, какво трябва да се направи?

— За начало, трябва да изчистите централната част на някой от континентите ви за пусковите площадки. Това обаче няма да е трудно, защото можете да разпределите хората по другите континенти. Разбира се, това ще унищожи търговията и селското стопанство, но ние сме готови да ви доставим каквато храна е необходима.

Райс вече си представяше какво ще се случи — протакането, докато се съберат експерти от целия свят, кавгите, исканията за още и още доказателства. И дори след дълги години учените да достигнеха до единодушно решение, как щяха да убедят населението? Преди някаква значима част от земните жители да бъде убедена в реалността на заплахата, планетата щеше да бъде изпепелена от разширяващото се слънце.

— Едновременно с построяването на корабите — продължи пратеникът — ще трябва да индоктринирате населението, да го имунизирате — ние ще осигурим медикаментите — и подготвите за дългото космическо пътуване. През преходния период ще имате нужда от временно настаняване за милиони хора. За това също можем да помогнем.

— Толкова ли е необходимо това индоктриниране? Земните жители мразят тези неща.

— Абсолютно необходимо. Вашите хора няма да бъдат подготвени за живот в космическите кораби. В много случаи ще трябва да използвате хипнотерапия. Ние ще ви осигурим апаратите. Знам, че на хората ви няма да им хареса да бъдат изселени по този начин. Но, ако не го направите, след стотина години всички ще загинете.

— Убеден съм, че трябва да го направим — каза Райс. — Въпросът е дали мога до го пробутам.

— Моля?

— Ами, нали знаете, че не е достатъчно просто да убедите мен. Има десетки милиони хора, които няма да ви повярват.

— Да, но ако вие им заповядате да направят необходимото, за да се спасят...

— Аз управлявам само една страна, а не цялата планета. Не мога да заповядам дори на собствените си сънародници да направят това, което предлагате.

— Не е необходимо да им заповядвате. Само им предложете и представете доказателствата. Човеците са интелигентни. Те ще приемат аргументите ви.

Райс поклати глава:

— Разберете, няма да ми повярват. Повечето ще си помислят, че това е дяволски заговор от страна на правителството, религиозна секта или ислямските фундаменталисти. Някои ще помислят, че дребни сиви извънземни се опитват да ни измамат, за да ни направят свои роби. Други ще решат, че това е дело на отдавна изчезналия народ на Предците, които са се върнали, за да ни унищожат. Независимо от причината, всички ще го приемат като някаква конспирация.

— Конспирация за какво? — попита Онг.

— За да ни направите свои роби.

— Ние от Омайр не правим такива неща. Имаме безупречно минало в това отношение. Мога да представя доказателства.

— Все говорите за доказателства. Обаче повечето хора са невъзприемчиви към доказателства.

— Наистина ли?

— Да, за съжаление.

— Това противоречи на всепризнатата теория. Ние винаги сме смятали, че интелигентността неизменно води до вземане на разумни решения.

— Не и на нашата планета. Не и при нас.

— Колко жалко. Ние си мислехме, че е достатъчно да се обадим като колеги и да ви предупредим за опасността, после да ви обясним какви действия трябва да предприемете. Изобщо не съм очаквал, че хората може да не поискат да повярват. Това просто не е разумно. Напълно ли сте сигурен, че така ще реагират?

— Такива сме хората. И, освен това, още от най-дълбока древност не приемаме заповеди от извънземни.

— Това не са заповеди.

— Да, но искате да съветвате правителството. За хората това е равносилно на командване.

— Не знам какво да кажа. Наистина ли не можете да убедите хората по друг начин?

— Отсега ви го казвам, това не може да стане.

Онг наклони леко главата си настрани и въздъхна:

— Е, драго ми беше да си поговорим. Приятен ден.

Обърна се.

— Един момент — каза Райс.

Извънземният спря.

— Да?

— Защо не вземете само онези от нас, които вярват, онези, които *искат* да се спасят?

— Досега няма такъв случай — отговори пратеникът. — От досегашния си опит сме се убедили, че разумните същества или променят вкупом мисленето си и се спасяват от обречените си планети със собствени усилия, или не.

— Ние сме различни.

— Добре. Ще го направим. Съберете хората си. Ще се върна след десет години, за да взема онези, които искат да се евакуират. Не можем да чакаме повече.

— Ще бъдем готови.

* * *

Десет години по-късно пратеникът посети малка, собственооръчно строена къща в подножието на Орегонските планини. Зад постройката течеше рекичка. Райс седеше на брега и ловеше пъстърва.

— Как ме намерихте? — попита той.

— След като веднъж сме говорили с вас, ние, омайрианците можем да ви открием навсякъде. Струва ми се обаче, че вече не сте президент.

— Не съм. Мандатът ми изтече и не ме преизбраха. Опитах се да убедя хората, че ни грози неизбежно унищожение. Обявиха ме за луд. Онези, които ми повярваха, бяха по-зле от невярващите. Един

побъркан се опита да ме застреля, но уби жена ми. Децата ми ме обвиняват за смъртта ѝ. Промениха имената си и ме изоставиха.

— Съжалявам. Но трябва да признаете, че онези които ви презират и не ви вярват, нямат вашата прозорливост, интелект и интуиция. Вие сте може би най-необикновеният човек на вашето време, господин Райс. Повярвахте ни от самото начало. Не си помислихте, че сме пратени от Бог или от дявола. Просто повярвахте в това, което ви казахме. Очевидно вие сте единственият.

— Очевидно.

— Може би така е по-добре. Човечеството, в сегашното му състояние, не би могло да оцелее навън. Вие обаче можете.

— Аз ли?

— Вашето място е сред нас, господин Райс в откритата галактика. Все още имате време. Не сте твърде стар. Имаме подмладяващи терапии. Можем да удължим живота ви с много години. Имаме женски от нашия вид, за които ще бъде чест да се чифтосат с вас. Имаме цивилизация, която ще ви приеме с широки обятия. Моля ви, оставете тази обречена Земя и елате с мен.

— Не, благодаря. Сигурно мога да поживея още трийсетина години на Земята, преди положението да стане прекалено лошо, нали?

— Да, но не повече.

— Стига ми. Ще остана.

— Предпочитате да умрете с другите хора? Но те ще загинат заради невежеството си!

— Да, но и те са земни чеда като мен. Мястото ми е сред тях.

— Не мога да повярвам, че го казвате.

— Много мислих за това. Осъзнах, че не се различавам от другите човеци. В същността си съм като тях. И със сигурност не съм по-добър.

— Не мога да го приема. Какво искате да кажете?

— Осъзнах, че, ако нашият вид е неспособен да повярва в собствената си гибел, аз също не би трябвало да повярвам. Затова реших да се държа, сякаш онова, за което говорихме, никога няма да се случи. Всъщност съм почти сигурен, че съм сънувал.

— Не е интелигентно да се самоуспокояваш, като отричаш фактите — изтъкна пратеникът.

— Вече взех решение. Ще остана тук да си ловя пъстърва. Ти май не си рибар, а, пратенико?

— На нашата планета не ловим риба. Там уважаваме всички живи същества.

— Значи не ядете месо, така ли?

— Точно така.

— Ами зеленчуци? Те също са живи същества.

— Зеленчуци също не ядем. Получаваме жизнена енергията от инертни вещества или, ако е необходимо, директно от слънчевата радиация. Можем да трансформираме и вас, за да се храните така.

— О, не се и съмнявам!

— Моля?

— Чухте ме. Или по-скоро чухте намека ми. Това, което ми предлагате, няма да е живот. То ще е ад. Не би било достойно за човек като мен да живее така, да не говорим за приятелите ми. Говоря за целия човешки вид.

— Споменахте ад. Няма ад.

— Напротив, има. Ад е да говоря с вас. Сега, ако обичате, махайте се от очите ми.

* * *

Пратеникът си тръгна, но спря за малко пред къщата и погледна назад към ручея. Дали Райс щеше да промени решението си? Едва ли. Онг сви рамене и се върна при космическия си кораб. С един жест го накара да стане видим и се качи.

Издигна се и скоро зелено-синята планета остана като точка зад него. След малко щеше да превключи на свръхсветлинна скорост.

Преди да го направи обаче, той се обърна и погледна за последен път назад. Това беше красива планета, населена с интелигентни същества. Жалко, че трябваше да изчезне.

Онг се замисли, но само за момент. Утешаваше го знанието, че за космоса това няма да е загуба. Все пак интелигентни същества възникваха на различни планети из цялата вселена.

Но съществата, които възникваха, бяха все като Онг и неговия народ. Бяха стандартни, обикновени. Интелигентните същества на

Земята, виж, това беше друга работа. Интелигентни, но *неразумни* същества. Трябваше да е някакъв куриоз, случайна грешка на творението, тази комбинация между интелект и неразумност. Пратеникът се съмняваше, че във вселената някога е имало друга такава Земя. И, че някога ще има.

Той отново погледна Земята. Изглеждаше хубаво място. Но разбира се, имаше още много такива. Както и да е. Време беше да се връща на своята зелено-жълта планета.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.